

Välisministeeriumi Arktika tegevuskava

Arktika läheduse tõttu on selle piirkonna käekäik oluline mitte ainult Eesti põhjapoolsetele naabritele, vaid ka Eestile. Asjata ei nimetata Arktikat keskkonnaalaseks „varase eelhoiatuse süsteemiks“. Arktika ökosüsteem on planeedi tervise seisukohast kriitilise tähtsusega, kuid on ka kliimamuutuste suhtes kõige haavatavam. Sellest tulenevalt mõjutavad kõik muutused Arktikas paratamatult kogu planeedi heaolu. Kliimamuutuste mõjul on Arktika kiirelt muutumas ning kasvamas on piirkonna olulisus seda tähtsustavate riikide poliitilises, strateegilises ja majanduslikus mõtlemises. Arktika muutumisega kaasnevate väljakutsete ja võimaluste paremaks mõistmiseks tugevdame Eesti osalust selle piirkonna mitmekülgses rahvusvahelises koostöös. Välisministeeriumi Arktika tegevuskava seab selleks strateegilisi sihte.

Eesmärgid ja tegevused:

Julgeoleku vallas soovime, et Arktika püsiks konflikti- ja pingetevaba piirkonnana. Selle saavutamiseks on oluline tagada koostöös liitlastega olukorrateadlikkus julgeolekualastest arengutest Arktikas ning suutlikkus tegeleda ohtudega igast suunast, sh Arktika.

Teaduskoostöö edendamisel seame sihiks, et Eesti polaaruuringud jätkuksid kõrgetasemelise ja temaatiliselt mitmekesise valdkonnana ning säiliks ja areneks Eesti teadlaste võimekus teha koostööd tunnustatud rahvusvaheliste partneritega. Jätkame selleks Eesti polaar-teaduste rahvusvahelist tutvustamist ning võimalusel toetame välisministeeriumile vajalikke uuringuid, mis aitavad Arktikat kui geopoliitilisel üha olulisemat piirkonda paremini mõista.

Regionaalse koostöö raames toetame ambitsioonikaid eesmärgi Arktika kestlikuks arenguks. Soovime olla aktiivne osaleja mitmekesises Arktikasse puutuvate koostöö-formaatide võrgustikus ning hea koostööpartner Arktika riikidele. See hõlmab aktiivset kahepoolset suhtlust nende riikidega, osalemist olulisematel iga-aastastel Arktika-konverentsidel ja panustamist ELi Arktika-poliitika aruteludes. Säilitame toetuse Arktika Nõukogu vaatlejaks kandideerimisele, kui selleks tulevikus võimalus avaneb.

Majanduse vallas töötame selle nimel, et Arktika riikides kasvaks teadlikkus Eesti ettevõtete ja teadusasutuste võimekusest pakkuda piirkonna arenguvajadusest lähtudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi. Eesti tugevusteks on digilahendused halduses ja hariduses, elamu- ja taristuehitus, aluste kohandamine Arktikas laevatamiseks, jäämurdmistenuse pakkumise võimekus, kriitilise tähtsusega toormete töötlemine ning sinimajandus.

Keskonnakaitse, sealhulgas elurikkuse ja kliimadiplomaatia vallas soovime aidata saavutada paremat teadmust keskkonnamuutuste seostest ja vastastikmõjudest Arktikas ja Läänemere piirkonnas, et üleilmsete kliimamuutuste mõjudega kohaneda ning neid leevendada. Selleks aitame kaasa Eesti teadlaste osaluse soodustamisele Arktika keskkonnaküsimusi puudutavates projektides.

Arktika põlisrahvaste organisatsioonidele, aktivistidele ja poliitikakujundajatele soovime olla heaks koostööpartneriks, keskendudes soome-ugri rahvaste õiguste kaitsele, sidemete säilitamisele kodanikuühiskonna ja teadlaste vahel ning koostöö edendamisele kultuuri valdkonnas.